

Duitschland.

FRANKFORT, 11 April.

De heer *Kaufhof*, die aan de voorvallen van den 8 dezer deel genomen heeft en had weten te ontsnappen, is in het district Königstein in hechtenis genomen. Hij zal naar Wiesbaden naar voren worden afgevoerd, van waar hij, naar men vermoedt, eindelijk zal worden ontslagen.

Eergisteren nacht om 11 uur, zag men plotseling eenige personen in de nabijheid van het kruidmagazijn verschijnen; daar zij, ondanks het aanroepen der schildwachten, niet schenen willen teruggaan werd er op hen gevraagd, waarna zij zich even spoedig verwijdden als zij gekomen waren. Overigens is de orde niet gestoord en in de stad heerscht de diepste rust. Het schijnt, dat verscheidene personen, die in de onlusten van den 3 betrokken zijn, naar Straatsburg de wijk hebben genomen. De politie doet onderzoek naar den brand van eergisteren morgen; men kan nog niet zeggen of dezelve gesticht is. — Zoodra men van het gebeurde bij het kruidmagazijn berigt bekomen heeft, is een sterk detachement lijnietroepen naar den omtrek van dat magazijn gezonden, om onderzoek te doen. Men beweert gisteren nacht verscheidene vuren op den Tatinusberg gezien te hebben.

De senaat heeft aan het wetgevendende ligchaam dezer vrije rijkstad het volgende verslag omtrent de gebeurtenissen van den 3 dezer, gedaan:

«De bloedige tooneelen, die in deze stad den 3 dezer zijn voorgevallen, zijn maar al te zeer bekend, nogtans acht de senaat zich verplicht, om te dien aanzien en omtrent de maatregelen, die genomen zijn, ten einde de vernieuwing van dergelijke gruwzaamheden te voorkomen, een officieel rapport te doen. In den namiddag van dien dag, werd in het grootste geheim aan den eersten burgemeester een mededeeling gedaan, volgens welke men in den avond verontrustende bewegingen had te voorzien. Dadelijk na deze mededeeling, welke geenen anderen grond had dan eene naamlozen brief, waarvan de inhoud zeer zonderling was, en schoon dikwijls dergelijke mededeelingen gedaan waren, die later bevonden werden geheel ongegrond te zijn, heeft de genoemde burgemeester gemeend, eenige maatregelen van voorzorg te moeten verordenen. Ten dien einde gaf hij aan den tweeden burgemeester en aan de afgevaardigden van het departement van oorlog en van politie berigt van hetgeen hem medegedeeld was, en gaf er mede kennis van aan de kolonels der burgerwacht en lijnietroepen, met last aan den eersten, om er heimelijk de oversten der onderscheidene korpsen van de burgergarde van te verwittigen. Hij liet des avonds in stiffe de hoofdwacht en die der konstapels versterken, en gaf order om het bataljon in de kazerne gereed te houden om uit te trekken.

«Daar volgens dit berigt de klok zou geluid worden en de oproerigen hulp uit de omstreken verwachtten, werd er eene politie-wacht bij den toren der hoofdkerk geplaatst, terwijl de tweede burgemeester in den omtrek vertrouwde personen plaatste. Tot half tien ure bleef alles rustig in de stad, maar op dat uur werd de hoofdwacht plotseling door gewapende lieden aangevallen; zij doodden den schildwacht en den serjant, maakten zich meester van de wapenen en lieten de gevangenen los. Ten zelfden tijde werd de konstapels-wacht mede door eene troep gewapende lieden aangevallen: na hevigen tegenstand, waarbij verscheidene manschappen sneuvelden of gekwetst werden, moest die wacht voor de overmagt wijken. Daar lieten de oproerigen insgelijks de gevangenen los en kwetsten den cipier. Een derde hoop begaf zich naar de hoofdkerk; overweldigde de politie-wacht en luidde de klok.

«De opstandelingen waren bijna allen met geweren, pistolen en dolken gewapend, en trachtten de aanschouwers over te halen om aan hunnen aanslag deel te nemen; maar zij vonden aan dien kant geen gehoor.

«Op de tijding van die jammerlijke buitensporigheden, begaf het in de kazerne geplaatste bataljon zich naar de beide wachthuizen, en dreef er de oproerigen zoo spoedig van daar, dat het oproer om tien uur geheel gedaan was. Er werd alarm geslagen, en dadelijk namen de burgerwacht en de lijnietroepen maatregelen, ten einde de vernieuwing van die treurige aanslagen te voorkomen.

«Daar vele studenten aan de aanvallen hadden deel genomen, was de politie gedurende den nacht werkzaam; en verscheidene

opstandelingen werden tijdens de opschudding en later gevat en in handen der overheid geleverd. De stads poorten werden gesloten, ten einde de ontkoming der vlugtelingen te beletten; maar het schijnt, dat verscheidene hantier, voor dat die beschikkingen konnen gemaakt worden, hebben weten te ontkomen. Een troep gewapende boeren, met trommen en vliegende varends aan het hoofd, naderde de stad van den kant der Friedberger poort, maar zij gingen spoedig terug en brachten alleen eenigen schade toe aan den toren, de *Friedberger Warte* genaamd.

«Van de lijnietroepen zijn bij die ongelukkige omstandigheden 4 man gesneuveld en 15 gekwetst; onder de laatste zijn er eenigen zeer gevaarlijk. Twee oproerigen zijn mede zwaar gewond.

«De krachtdadige tuschenkomst der burgerwacht en lijnietroepen, heeft alles spoedig tot de orde doen wederkeeren, en deze tot heden weten te handhaven, en de senaat heeft alle hoop, dat die toestand zal bewaard blijven.

«De genomene maatregelen zijn: 1. Dat bij het vallen van den avond de hoofd- en konstapels wachten versterkt worden met de soldaten der posten bij de stads poorten, en het bataljon in de kazerne bijeen blijft. 2. Dat ztsdau de stads poorten door de burgerwacht bewaakt worden. 3. Dat zich des avonds sterke piketten kavallerie en infanterie der burgerwacht verzamelen en sterke patroeljes de stad doorkruisen. 4. Dat het personeel van de politie bestendig in dienst is.

«Er heeft een onderzoek naar het gebeurde bij de hoofd- en konstapels wachten, alsmede aangaande de opstandelingen plaats gehad. Met leedwezen is bij het voorloopig onderzoek; betreffende deze laatste, bevonden, dat eenige burgers en lieden tot de stad behoorende niet vreemd aan de voorgevallene buitensporigheden zijn, en zij er zelfs werkelijk deel aan genomen hebben, en hoewel bij de opschudding niemand zich meer bij hun gevoegd heeft en daarentegen alle aanzoeken daartoe van de hand gewezen zijn, is het niettemin betreurenswaardig te zien, dat burgers, hunne zoons of hunne onderhoorigen, hoe weinig in gefal ook zich aan deelneming aan hunne ontwerpen hebben kunnen schuldig maken. De krachtdadige volharding der vereenigde gewapende magt zal, met Gods hulp, alle verder gevaar afwenden. Tot dit doel mede te werken en daardoor onmisbare schade voor de stad te verhoeden is de heilige pligt der overheid, zoo wel als van ieder burger.

«Vermits bij zoo onvoorziene omstandigheden buitengewone uitgaven vereischt worden, ziet de senaat zich verplicht, er voorloopig aan de vergadering kennis van te geven, zich voorbehoudende om later dienaangaande voorstellen te doen.

Van den 12.

Volgens brieven uit Alexandria, van den 15 maart, welke men over Triest ontvingt, schijnt het buiten twiffel, dat *Mehemet-Ali* de vredes-voorwaarden, hem door den admiraal *Roussin* voorgelagen en te Konstantinopel gewaarborgd, verworpen heeft. Inzonderheid zou hij gebelgd geweest zijn over de gevorderde uitlevering zijner zeemagt. Men voegt er bij, dat hij dadelijk een tweede eskader van Alexandria heeft doen uittrekken. — De Sultan zou hierop (volgens voorlopige berichten uit Konstantinopel) *Mehemet-Ali* en *Ibrahim* op nieuw voor rebellen verklaard, en de Russische vloot uit den Bosphorus zich in beweging gesteld hebben. Sommige vleiden zich, mischien te voorbarig, dat zij dadelijk, met een Fransch eskader vereenigd, naar Alexandria zou zellen, om den pacha tot vrede te noodzaken.

— Berigten uit Odessa tot den 19 houden in, dat aldaar des vorigen dag was aangekomen het smaldeel van den schout-bij-nacht *Kuman*, bestaande uit drie linesschepen, een fregat van 60 stukken en twee transportschepen. Men meende dat ook de schepen naar Konstantinopel bestemd waren. Den 17 was van Odessa de stoomboot *de Nava* naar die hoofdstad teruggekomen.

— De *Augsb. Allg. Zeitung* berigt uit Weenen van den 17 april hetgeen volgt:

Particuliere brieven uit Konstantinopel melden, dat de Sultan den russischen ambassadeur, thans ondrukkelijk heeft verzocht, de russische vloot in den Bosphorus te laten verblijven, en of het definitieve herstel van den vrede met *Mehemet-Ali* niet schijnt voor de rust der hoofdstad beducht te zijn, en dat de russische vloot zich vroeger verwijderde.

Uit Griekenland ontvangt men de meest verblijdende berigten; de openbare orde wordt ten strengste gehandhaafd en het door de koninklijke regering ingeboezemd wordende vertrouwen doet handel en handelingen, die, in een, door de gruwelen van in- en uitwendigen oorlog zoo lang geteisterd land, moeilijkste aller takken van bestuur berispen. De geldmiddelen schijnen bijzonderlijk de aandacht des gouvernementes tot zich te hebben getrokken, en zullen deze verbeterd worden eensdeels door in het staatsbestuur in te voeren bezuinigen, anderdeels door het doen herleven der nijverheid. Griekenland levert groote hulpbrouwen op; en men mag hopen dat het spoedig eene hooge mate van welvaart moge deelachtig worden.

— Volgens de jongste berigten uit Griekenland, was Patras door 700 man Beijerschen bezet geworden. Een gedeelte dezer troepen zou zich naar Missolonghi begeven. — Het regentschap van Griekenland heeft voorgeschreven, dat de Grieken den eed van getrouwheid aan Koning Otto zullen moeten afleggen.

Van den 13.

Onze stad is bij voortdurend rustig; maar er zijn altijd dubbele wachten, ten einde alle verdere onlusten voor te komen. Voor de vensters der gevangenis, welke op straat uitkomen, en waarin de beschuldigen van staatsmisdrijven opgesloten zijn, zijn thans koekoeken geplaatst, zoodat zij van buiten niet kunnen gezien worden. — Men verneemt, dat de grenzen van de naburige landen door sterke afdeelingen krijgsvolk zullen bezet worden. Te Höchst zullen troepen van het hertogdom Nassau komen; te Offenbach, troepen uit het groot hertogdom Hessen; te Bergen, troepen uit Keur-Hessen. Deze maatregel is zeer voordelig voor onze stad, omdat alzoo de plannen van aanval, welke men van buitenaf tegen haar mogt beraamd hebben, vernield worden.

— Uit Weenen schrijft men van den 6 dezer, dat bij het leger weder een aantal bevorderingen hadden plaats gehad, — niet minder dan acht generaals waren tot luitenant-veldmaarschalk benoemd, en negen kolonels tot generaal-majors. — De oostenrijksche gezant bij de bondsvergadering, de graaf v. *Munch Bellinghausen*, was den vorigen dag te Weenen aangekomen. De ongunstige berigten, gedurende de laatste dagen, uit Turkijen ontvangen, hadden den prijs der fondsen merklijk gedrukt, in weerwil eener momentane stijging, door de vermindering van renten, bij de keizerlijke bank voor het disconto ingevoerd.

Engeland.

LONDEN, 13 April.

Lord *Goderich* onlangs tot voorzitter van den raad benoemd, is door den Koning tot de waardigheid van hertog van Ripon verheven.

— De belgische gezant, de heer *van de Weyer*, heeft een onderhoud gehad met den pruisischen ambassadeur; ook heeft prins *Talleyrand* eene conferentie gehouden met graaf *Grey*.

— De Nederlandsche gezant is sinds eenige dagen ligt ongesteld, en heeft de bezoeken van onderscheidene staatslieden, onder anderen van de prins *Lieven* en de *Talleyrand* ontvangen.

— Volgens bijzondere brieven, uit Madrid, tot den 1 dezer maand, zou het afscheid, dat don *Carlos* van den Koning, zijn broeder, zeer hartelijk geweest zijn en de Koning hem zijn testament getoond hebben; waarbij hij bepaalde, dat zijne oudste dochter den troon zal erven, en met den oudsten zoon van den *Carlos* in het huwelijk zal treden, zoodra hij dertien jaren oud is; dat de Koningin *Christina* regentes zal zijn gedurende de minderjarigheid harer dochter en tevens hare voogdes; dat een weduwengeld van 200,000 dukaten aan koningin *Christina* met het koninklijk paleis van *Seville* zal worden geschonken, en dat dadelijk na zijnen dood de *Cortes* bij de standen te samen geroepen zullen worden, om deze akten te bekrachtigen en volgens de bestaande wetten eenen raad van regering te benoemen.

— In een der engelsche bladen vindt men den volgenden brief, dien de onderkoning van Egypte aan den franschen gezant, den admiraal *Roussin*, geschreven zou hebben:

„Mijnheer de ambassadeur, ik heb depêche ontvangen, gedagteekend den 12 februarij, die gij mij door uwen eersten aide-de-camp hebt toegezonden.

„Daarin wordt gezegd, dat ik geen recht heb eenig ander grondgebied te vorderen dan *St. Jean d'Acres*, *Jeruzalem*, *Naploose* en *Tripoli*, in *Syrie*, en dat ik onmiddellijk mijn leger moet terug roepen; zullende ik mij, in geval van weigering, aan de ernstigste gevolgen bloot stellen. Hierbij heeft uw aide-de-camp, volgens den last hem door u gegeven, nog mondeling gevoegd, dat, zoo ik volhard in mijne eischen, de gecombineerde fransche en engelsche vloeten naar de kusten van Egypte den steven zullen wenden.

„Maar, mijnheer de ambassadeur, hoe hebt toch gij het recht, om te vragen, dat ik mij dus zou opofferen?

„Ik heb de geheele natie op mijne hand. Het staat in mijne

magt, om *Rumelie* en *Anatolie* in opstand te brengen. Vereenigd met mijne natie, zou ik veel kunnen uitrichten. Toen ik, meester van zoo vele landen, overal zegevierend, de tolken der publieke opinie mij het bezit van gansch *Syrie* hoorde opdragen, deed ik mijne troepen halt maken, met het enkele oogmerk om een onnut bloedvergieten te sparen en de gezindheid der europesche politiek te raadplegen. Ter belooning hiervan en van de gematigheid, door mij betoond; en na zoo vele opofferingen gedaan te hebben voor eene natie, die mij uitgenoodigd had, die zich met mij had vereenigd en mij in staat gesteld zoo vele overwinningen te behalen, nu van mij te vragen het land, dat ik bezet, te verlaten, en mijn leger terug te trekken in eene kleine provincie, uit vier distrikten bestaande, die gij pachaliks noemt, is dit niet tegen mij een politiek doodvonnis uitspreken?

„Maar ik vertrouw, dat *Frankrijk* en *Engeland* mij geene regtvaardigheid zullen weigeren. Zij zullen mijne regten erkennen. Hunne eer verbiedt den sultan, doch zoo ik, ongelukkiglijk, geheel bedrogen werd in die verwachting, dan zal ik mij in die omstandigheden aan Gods wil onderwerpen, en eene eerlijken dood boven schande verkiezende, mij walgemoed voor de zaak mijner natie opofferen en mij gelukkig gevoelen mij daaraan, tot den laatsten levenssnik toe, te wijden. Hierde heb ik besloten en de geschiedenis levert meer dan één voorbeeld van dergelijke opoffering.

„Onder alle omstandigheden hoop ik, dat Uwe Excell. de billijkheid mijner regten zal erkennen, en het aannemen der laatste voorstellen aanrade, die ik door middel van *Habipacha* heb gedaan.

„In die verwachting is het, mijnheer de ambassadeur, dat ik u dezen vriendschappelijken brief schrijf en u door uwen aide-de-camp doe toekomen.

Alexandria,
den 8 maart 1833.

Zegel van MEHEMED-AM,
pacha van Egypte.

Frankrijk.

PARIS, 13 April.

Op Witten donderdag heeft *Mougr*, de aartsbisschop in de kerk *Notre-Dame*, in het bisschoppelijk gewaad den dienst gedaan en den heiligen *Olifant* gewijd; des namiddags heeft hij in de zelfde kerk aan twaalf armen de voeten gewasschen, welke geheel gekleed zijn geworden en elk 10 franken van hem ontvangen hebben; de pacht had deze laatste ceremonie sedert 1830 niet gedaan; Godesdinsdag heeft men bijna in alle kerken twemaal, eens des morgens en des avonds het luden gepredikt, wanneer telkens de kerken openstonden van teek tot teek; Paschdag was de toevloed van menschen, die in de kerk niet minder aanzienlijk; des morgens vroeg heeft de pacht, in zijn bisschoppelijk gewaad, de mis gedaan en daarna bij eene bijzondere vergunning den pauselijken zegen gegeven.

— Op Witten donderdag heeft mevrouw de hertogin van *Berry* in hare vertrekken de mis gehoord, en heeft de priester uit handen van den pastoor van *Blaye* de heilige communie ontvangen. Mevrouw de *Brisson*, d'*Hautefort* en onderscheidene personen hebben mede dien dag hunnen paschen gehouden; de vorige dagen is de pastoor van *Blaye* dikwerf op de citadel geweest; eene geregte, aanklagt wegens willekeurige gevangenhouding, door onderscheidene graven, burggraven, markiezen, barons en advokaten onderteekend, tegen de ministers en hunne agenten is aan de procureurs-generaal bij de koninklijke hoven van *Paris* en *Bordeaux* en aan de eerste presidenten dier hoven, betrekkelijk de hertogin van *Berry*, toegezonden.

— Op de lijst der geestelijkheid van *Bordeaux*, gedrukt in 1823, op een tijdstip, dat de *Jura* nog een gedeelte van het bisdom uitmaakte, vindt men de namen van ongeveer 1,015 geestelijken, die in bediening zijn; 110 succursalen waren vacant en er waren weinig kapellanen, doch de kleine seminariën telden desijds meer dan 600 leerlingen; de lijst voor 1833, gedrukt even voor den dood van den kardinaal-aartsbisschop, hield de namen in van ongeveer 1000 priesters; 18 parochiën alleenlijk zijn van herders beroofd en van dit getal zijn er weinig belangrijke; eenige andere verloren hunnen pastoor, die echter weldra vervangen werden; de parochiën is nog ontoereikende, doch aanzienlijker dan op de vorigen lijst; er zijn geene 200 priesters meer over van diegenen, die op het tijdstip der eerste omwenteling bestonden; nog een groot getal hunner is niet geplaatst; het groote seminarie telt 123 theologanten, die in hetzelfde wonen en 80, die buiten hetzelfde zijn; de klasse der wijsgeerte, welke eene afdeeling van het groot seminarie uitmaakt, telt 83 studenten; het getal der leerlingen in de kleine seminariën beliep 472. Sedert juli 1830 heeft men eene groote vermindering tot den geestelijken roep opgemerkt, doch daar het getal wijdingen sedert 1826 bijna het dubbel geweest is van dat van het overlijden der priesters, die in bediening waren, zoo is de behoefte minder dringend.

— Eenige dagbladen hebben gewag gemaakt van odgersgelden, welke op Paschdag in de kerk te *St. Germain-des-Prés* hebben plaats gehad. Hetgeen die dagbladen deaangaande geschreven hebben, is niet geheel nauwkeurig; wij hebben au-

theotische inlichtingen ingewonnen. Ze hier wat er van zij:

In de hoofdmis was veel volk, doch alles was rustig afgeloopen; nadat de dienst geëindigd was en de geloofigen de kerk door twee uitgangen, die dezelve heeft, wilden uitgaan, vond men voor elk eenen hoop liggen; het regende destijds en eenige wachtten om uit te gaan, of wel openden hunne parapluieu; te gelijktijd waren er anderen, die de kerk wilden binnen gaan om de lezende mis te hooren, welke op de hoogmis volgt; er zijn redenen te geloven dat er plaas was om oproer te verwekken en tot onrustigheden aan te sporen; onderscheidene daadzaken liepen te zamen om het bestaan van een klein komplot, door degenen te vermoeden; aan te toonen; de toeyloed aan de deuren werd door al deze oorzaken vermeerderd; een ieder werd met schrik bevangen, men stoette elkander, men schreeuwde en wierp met de stoelen; in één oogenblik was de verwarring ten hoogsten top gestegen; de priester, die de mis deed, was ontsteld; men zette hem op eenen stoel, doch hij herkreeg langzaam zijne krachten en bevond zich in staat om den dienst te vervolgen; de vrouwen, die verschrikt waren, namen de vlugt op het sakristij; vele hadden onderscheidene voorwerpen verloren, waarvan slechts een zeer klein gedeelte gevonden en op het sakristij nedergelield is; anderen waren hunne kleederen verscheurd. De waerde heeft meer dan 20 minuten geduurd zonder dat men dezelve eenigzins heeft kunnen stillen en de schuldigen, zoo er waren, in hechtenis nemen; geene heiligschenderijen noch beleedigingen aan de geestelijkheid hebben plaats gehad. (Am.)

— De broeders der christelijke scholen beantwoorden aan den laster hunner vijanden, door nieuwe pogingen aan te wenden en nieuwe diensten te bewijzen; behalve hunne scholen voor de kinderen, hebben zij nog andere voor jongelingen geopend; op dit oogenblik zijn er vijf, waarin alle avonden zeven honderd negentig werklieden, van alle beroepen, bijeen komen en alwaar deze ignoranten hun in de reken-, meet- en teekendende les geven; deze geestelijke broeders zijn zelf bezig om schikkingen te maken ten einde een veel grooter getal jongelingen te kunnen opvoeden. De minister voor het openbaar onderwijs heeft nu het zijne zorgen, bij twee brieven van den 3 en 25 februarij, aan den overste der broeders gericht, geluk gewenscht, waarin hij onder anderen zegt: ik weet niet welken voor en met welk inzicht de broeders zich met dit werk bezig houden; ik verzoek hen met denzelfden voorzorg te gaan; ik zal my haasten den onlerstand, ter hunner beschikking, te stellen; welken, zy zouden, kunnen noodig hebben en ik zal my gelukkig achten alzo in hunne noderingen te kunnen deelen. Hulde dus aan die edelmoedige onderwijzers die zich alzo over de vermetene vermoeding van de eede en de dwaasheden van de andere, over de schandige kwellingen van eenige plaatselijke autoriteit, en zelfs over de onbetrouwbaarheid en onverschilligheid van een hooger gezag, die dezelve betarlijd moeten weten te hoorden, hebben weten te wreken. (Idem.)

— De hertogin van Berry, dezelfde, die in de dagen der revolutie van het hoofd der koninklijke garde te Brouillet den kanten tegenstand bood, is gisteren in een bijzonder gehoor bij den koning ontvangen, en, zoo men zegt, met een vertrouwelijke zending naar Praag belast.

— Voor eenige dagen werd de minister van financiën voor de regtbank van eerste aanleg alhier, in naam der hertogin van Berry gedagvaard om eenige bescheiden in te leveren, welke tot de goederen betrekking hadden, waarvan de bloote eigendom aan den hertog van Bordeaux, en het vruchtgebruik aan de eischeresse toekwam. Het bestuur weigerde deze aflevering, op grond, dat de hertogin door haar tweede huwelijk, volgens de verklaring van den 22 februarij, de voogdij van haren zoon had verloren, immers dezelve zonder autorisatie van eenen familie-raad, niet konde nitoeenen. De regtbank intusschen heeft begrepen, dat gemelde verklaring geen voldoende bewijs voor het bestaan van een tweede huwelijk opleverde, en dat overigens de moeder in alle geval de voogdij moest blijven waarnemen, tot dat daarin naar het voorschrift was voorzien, en heeft alzo den genoemden minister gelast, de bedoelde stukken dadelijk aan de hertogin uit te reiken.

— Van Blaise schrijft men van den 6 april het volgende: De hertogin van Berry bevindt zich als naar gewoonte, dat is te zeggen, zeer wel. Gisteren middelen zich drie dames, naamlijk de prinsessen der stad, aan het kasteel om bij haar te worden toegelaten. Madame heeft haar doen aanzeggen dat zij niemand ontving, maar vergezeld deze afwijzing met 100 francs tot een liefdegift aan de armen.

— De commissie uit de kamer der pairs om het ontwerp van wet betrekkelijk de echtscheiding te onderzoeken, is reeds onderscheidene malen vergaderd geweest, doch heeft haren rapporteur nog niet benoemd; voor het overige doet alles veronderstellen, dat de commissie en de kamer dit voorstel zullen van de hand wijzen.

— De commissie belast met het onderzoeken van het ontwerp van wet, betrekkelijk de vestingwerken van Parijs, is zamengesteld uit de generals Tib. Sebastiani, Delort en Strollis; de kolonela Garraud en Lami; Dupin aîné, Benjamin Delesforts, Fleuret en Riollay.

— De laatste tijdingen uit Portugal bevestigen het misverstand, hetwelk tusschen don Pedro en den vlootvoogd Sartorius bestaat. Deze laatste bleef op den 29 maart altijd kruisende voor de eilanden Bahonne, in afwachting dat hij voldoende, indien het mogelijk is, op zijne vordering van 500,000 franken voor zijne equipage zoude erlangen; ingeval van weigering was hij bereid om zich naar Engeland te begeben, om aldaar de schepen te verkoopen; vier andere constitutionele schepen, die de Douze hebben willen binnenloopen, zijn door de batterijen van don Miguel in den grond geboord; een ander hetwelk men denkt dat eene engelsche brik is, heeft hetzelfde lot ondergaan.

— Volgens het Journal des Débats zal donna Maria op den 19 dezer, naar de portugesche wetten, hare meerderjarigheid bereikt hebben, en alzoo het bestuur zelve in handen mogen nemen.

— Volgens bijzondere berigten uit Odessa van den 25 maart, was aldaar op dien dag een aanmerkelijk aantal troepen en geschat ingescheept, terwijl een korps van 30,000 man over land in aantocht was, om Konstantinopel te beschermen.

— Onlangs is van het eiland Ceylon naar Londen eenen geheelen indiaanschen tempel, welke aan den goddienst van Buddha toegewijd en 24 vierkante voeten groot was, overgebracht; in denzelfden bevonden zich standbeelden en beeldhouwwerk.

— De fondsen waren heden (13 april) genoteerd: de 5 pCt. kont. 100,90 op tijd 101; de 3 pCt. kont. 77,05; op tijd 77,15; Nap. renten kont. 91, op tijd 91,20; Sp. perpet. kont. 75/8; op tijd 78 1/4; 3 pCt. 43 1/4; Cortes geopend 15.

Belgie.

BRUSSEL, 15 April.

In onze bladen vindt men thans eenen specifieke opgave van de fransche militairen, die voor hunne diensten, tijdens het beleg der citadel aan Belgie bewezen, met de Leopolds-order beschonken zijn. Men teld daarenboven niet minder dan tien ridders grootkruis, als koning Lodewyk Philips en zijne beide zonen, de generals Hamo, Niège, St. Cyr-Nugens, Flahaut, Hor. Sebastiani, den maarschalk Soult en den hertog van Choiseul; voorts 16 kommandeurs, zijnde allen fransche generals, 37 officieren 251 ridders.

— De graaf H. de Baillat is benoemd geworden tot directeur van de bank ter vervanging van den heer Caroly onlangs overleden.

— Eenigen tijd geleden hebben wij onze lezers de aanhaling berigt door de fransche grenstolwachters, van onderscheiden in pakken vervatte verboden handelsvoorwerpen, welke gevonden waren onder de reisgoederen van den franschen konsul te Rotterdam, den heer Laurence. De minister van financiën heeft dezer dagen bevolen dezelve terug te geven. (Emancipation.)

— De Lynx spreekt van eenen Londenschen brief, welke door iemand, die tot dat hof behoorde, was geschreven en waarin men verzekerd dat er tegenwoordig aan een huwelijks-ontwerp werd gedacht, tusschen den oudsten zoon van Z. K. H. den prins van Oranje en de jonge hertogin van Kent, de vermetelijke erfgenamen van den engelschen troon; dit berigt verdient echter nadere bevestiging.

— Uit s'Hage schrijft men ons van den 10 april als volgt: Gisteren heeft men zich in een door den Koning gepresideerde raadsvergadering, en waarbij al de ministers tegenwoordig waren, bezig gehouden met de aan onsen gezant, den heer Dodel toe te zenden nieuwe instructien, welke door gezegden heer waren aangevraagd, ten einde antwoord te kunnen geven op de laatstelijk door lord Palmerston aan hem gerigte vragen.

Niets moet er nog beslist zijn, en men zou de terugkomst van eenen naar Berlijn geexpedieerden koerier afwachten, alvorens de nieuwe kabinets-instructien vast te stellen. (Union.)

Nederlands.

HERTOGENBOSCH, 17 April.

Bij koninklijk besluit heeft eenen vrij aanzienlijke promotie bij de marine plaats; de kapitein ter zee Dibbets is tot schoutbij-nacht benoemd; voorts zijn er 6 kapitein-luitenants tot den rang van kapitein verheven; 7 eerste luitenants tot den rang van kapitein-luitenants opgeklommen; en 16 tweede luitenants tot eerste luitenants bevorderd, terwijl er mede een aanmerkelijk getal tweede luitenants zijn benoemd.

— De reis van Z. M. en der verdere koninklijke familie naar Amsterdam is, zoomen verneemt, gisteren onderhouden; binnen kort zal echter Z. K. H. de prins van Oranje, naar men ver-

schert, maar het heeft waring, terug keeren, verwaarts Z. K. B. als erprijne van Oranje, en een dooflichtigen vader af vergezeld.

— B rigten uit Berlijn, tot den 10 dezer houden dat Z. K. prins Albert en deszelfs gemalin (prinses Mariaanne) den 12 dezer van 's Hage zouden vertrekken; de prins zou naar men verzekerde, van daar eene reis naar Engeland onder nemen. Voorts wordt uit Berlijn gemeld, dat de russische beizeraad en kammerheer graaf von Matiszewicz uit Londen af daar afgehoopen was, en van daar naar Petersburg was afgegaan.

— Het leggen van eenen straatweg door het duin, van af de burgerlijke begraafplaats tot aan het hadhuis, mitsgaders het leggen van een brug over het kanaal, is te 's Hage publick aanbested geworden, en wel: het leggen van den straatweg voor een som van f 12,800 en het leggen van de brug voor een som van f 9,300.

— Het Grave wordt van den 12 dezer gemeld.

— Gisteren avond omstreeks 11 uren ontstond alhier in de branderij van de heeren *Hanssen en Zoon*, in de Bagijnestraat, een allerbijgste brand, welke zoo schielijk toenam, dat toen dezelve het eerst ontwaard werd, de vlammen reeds tot eenen naburige hooge opwaarts en ovet de naastbijgelegene huizen stegen en dezelve zonder de spoedig aangebrachte hulp de noodlottigste gevolgen voor onze stad had kunnen na zich slepen.

— Terwijl was door de zorg van onzes waardigen opper kommandant, den heer generaal *Major de Man*, welke zelf daer hie in persoon op de plaats tegenwoordig was, het gansche garnizoen onder de wapenen en zag men burgers en militairen wedereven, om zich met het aanvoeren en in werking brengen der brandpompen, het aanbrengen van water en het aanwenden van ketenen, vanden tot blussching strekken kon te onderscheiden, zijnde het dan ook alleen aan de vereenigde pogingen der burgerlijke en militaire autoriteiten te danken, dat de felle brand ten half drie ure gebluscht was en alleen het bovenste gedeelte der branderij is in de asche gelegd geworden.

— Onze burgerij is met de grootste erkentelijkheid vervuld voor den door de militairen van alle wapenen, bij deze gelegenheid aan den dag gelegden ijver en betoonde hulp en betuigt hun deswege openlijk hunnen opmeten dank.

— De oorzaak van den brand is tot heden niet stellig bekend, zijnde de branderij tegen brandschade verzekerd; de schade wordt op omtrent f 1000 begroot.

— In de gemeente Nibben, in deze provincie, is den 14 dezer in een boerenwoning ingelakt een brand uitgebarsten, welke door de nabijheid van andere alle met stroopen daken gedekte woningen, voor de gemeente de schroomlijkste gevolgen dreigde te hebben.

— Men heeft te Parijs opgemerkt dat de meeste dagbladen, die de staatwa orde van zaken toezien zijn, in dit jaar op Paaschdag niet zijn gedrukt geworden. Vele schonburgers hebben op dien dag, als ook op Goeden Vrijdag, geene vertooning gegeven.

— De toekunsterinnen van Amsterdam hebben, op laatstgemelden dag de aangekondigde *Sociale Musicole* te Tilburg, ook niet gegeven.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

NEUVE BOEKWERKEN.
DE CARTE BLANCHE HISTORIQUE, du cardinal de France, ministre du Pape Pie VII. Traduit de l'italien et augmenté d'un grand nombre de pièces authentiques et additionnelles inédites. 3 vol. in-8°. d'après la dernière édition, publiée chez Rusani à Lyon, dont les épreuves sont revues par le Cardinal lui-même, et augmentée par lui d'un grand nombre de notes et de pièces qui n'ont pas été dans l'édition italienne, ni dans celle imprimée en français en 2 volumes.

— La 2e livraison de ces *Essais* a été publiée il y a quelques jours, les suivantes ont été retardées par diverses circonstances et surtout par la longue maladie de l'auteur. Frappé, dans les premiers jours d'avril, par l'épidémie régnante, sa convalescence s'est prolongée pendant plusieurs mois. Aujourd'hui ses forces lui permettent de reprendre ses travaux et il espère qu'ils n'éprouveront plus d'interruption.

— La troisième *Essai*, le plus important peut-être de la collection, traitant du *Catholicisme et de la Philosophie comme généraux de la société*, paraîtra dans la courant d'avril, et ensuite les *Essais* suivans, avec assez de rapidité pour que les vingt-six puissent être livrés à MM. les souscripteurs avant le 1er mai 1834.

— M. l'abbé GERBER, qui, par les mêmes motifs, avait suspendu

son Cours d'Introduction à la Philosophie de l'Histoire, van in-cessamment le reprendre, et sous peu de jours ses quatrième et cinquième Conférences seront sous presse et immédiatement réimprimées à Louvain.

Le prix de la souscription aux 36 *Essais d'Economie politique*, par M. DECOUX, est de f 5.50, et celui des 15 Conférences du Cours d'Introduction à la Philosophie de l'Histoire, par M. l'abbé GERBER, de f 3.00.

3°. **G. E. O. M. E. T. R. I. E. E. L. E. M. E. N. T. A. I. R. E.**
 Première partie, *Géométrie Élémentaire*.

Par J. L. WAZEL, Professeur de Mathématiques au Collège de Louvain, 1er volume in-8°, avec planches. Prix f. 1.50.

Cet ouvrage, rédigé sur un plan entièrement neuf, est déjà adopté dans plusieurs établissemens d'instruction. Il sera incessamment suivi de la seconde partie des *Elémens*, la *Géométrie à trois dimensions*.

4°. GRASER, Coup d'œil sur la Controverse Grégorienne; 1 volume in-8°.

5°. DE RAM, *Historia Philosophiae*; 2 vol. in-8°.

6°. GAUSCUIZ, *Maximes de la Chaire*, 1 vol. in-12°.

— Deze belangrijke Werken zullen binnen kort van de Pers komen en bij de Ondergeteekenden te bekomen zijn; een ieder die van deze Werken verkiest, gelieve zoo spoedig mogelijk zijne opgave te doen geworden, om dezelve bij de uitgave spoedig te kunnen bezorgen.

s Bosch, 27 Maart 1833. Gehr. LANGENHUYSEN.

BEKENDMAKINGEN.

43. De Ondergeteekende heeft hie gadoegen bekend te maken, dat hij zijn **LOGEMENT** uit den Stormhoed in de Kartestraat, overgebracht heeft in het gerenomeerd Logement **HET OUD KRIJZERSHOF**, in de Apostelstraat.

Hij recommandeert zich voortdurend in de gunst van zijn geëerde Kalanten, en gewaagt het zich mede in die van zijnen Voorganger, den heer W. STRIENBERG LEMMENS, aan te bevelen.

s Hartogenbosch, den 11 April 1833. ANTH. GOMMERS.

44. Men zoekt naar eenen **PERSOON**, bezittende den 3^{en} rang van den Koninklijken Godsdienst en de noodige getuisschriften, om te worden **ONDERMEESTER** te Mierden in de provincie Noordbrabant, voor goede belooning.

Adres aan de gebroeders *Langenhuisen* te s Bosch, letter A, Brieven franco.

45. **BERICHT AAN DE HEEREN BROUWERS.**
NIEUW E. I. N. G. E. L. S. C. H. E. S. U. S. S. E. N. S. C. H. E. H. O. P., eerste kwaliteit; is te bekomen bij J. B. MAHIE te s Bosch, voor f 100 per 50 Nederlandsche ponden. Betaling kontant. Brieven franco.

46. **D. R. O. O. G. E.** A. A. B. D. A. A. A. G. I. K. te Koop, te Krimpen, op de Lids te bezagen bij J. M. U. S. te Schiedam, brieven franco.

PRIZEN DER GRANEN.

Enthoven, 16 April.

Tarwe,	4 00 a 4 00
Rogge,	5 50 a 6 00
Boekweit,	5 00 a 6 00
Haver,	3 00 a 2 50
Het nederlandsch pond boter.	0 70 a 0 65
De vier nederlandsche ponden roggebrood	30 cents.

PRIJS DER BEURSEFFEGTEN.

AMSTERDAM, den 15 April.

GENEAL. Werkel. Schuld.	4 1/2 a 4 1/2	45 1/2
— Duitsestelde schuld	1 1/2 a 1 1/2	15 1/2
— Kansbiljetten	2 1/2 a 2 1/2	20 1/2
— Recepis. geld. 1830, a 5 pct.	97 1/2 a 98	97 1/2
— Schatz. bij. groote	100 1/2 a 101 1/2	101
— Verschillige Geldleening	101 1/2 a 102	101 1/2
— Nieuwe Idem 1832	84 1/2 a 85 1/2	84 1/2
— Idem Idem 1833	78 a 78 1/2	78 1/2
— Amortisatie Syndikaat	64 1/2 a 64 1/2	64 1/2
— Ditto	64 1/2 a 64 1/2	64 1/2
— Handel. Maatschappij	88 1/2 a 88 1/2	88 1/2
FRANKRIJK. Ins. op het gr. boek	73 1/2 a 77 1/2	77 1/2
RUSLAND Bij Hope en C.	97 1/2 a 97 1/2	97 1/2
— Bij dezelfde 1826 en 27	98 1/2 a 99 1/2	99
SPANJE Gert. Amsterdam.	65 a 65 1/2	65
— dezelfde	42 1/2 a 42 1/2	42